

de o, o bé s'hagués perdut del tot; mentre que l'àrab vulgar en gran part pronunciava la *a* final àtona com *ɛ* (veg. el que diem s. v. *Alcaufar*, *Ram*, *Rasquell*, *Rafal Pai*, etc.).

AMÓS, *Puig d'* (Alaró-Bunyola, Mall. 9, b-8)

Deixant en suspens la qüestió de si hi ha comunitat d'origen amb el Castell d'Amós de Costitx (19, f-4), i encara més en suspens si n'hi ha amb el nom urbà de Palma (carrer de Torre de l'Amor), s'ha de tenir en compte que no solament pot venir d'AMOR o bé del nom bíblic AMOS, sinó també d'HUMORES 'humitats, traspuament', amb dissimilació. Cf. *eixamorar* del *DECat*. De fet la grafia antiga és amb *-rs*: *lo Castell d'Amors* any 1391 (A. PONS PASTOR, *Jueus*, II, 175, 317); però *Castelldemós* el 1511 (QUADRADO, *Forenses y Ciudadanos*, 216).

ANDRATX (nom de vila i de municipi, Mall. 23, e-12)

Recorda extraordinàriament el nom d'*Andarax*, mossàrab granadí, sobre el qual ha escrit Coromines (*vid. DECat*). I en quant al gentilici *andritxol*, segons totes les aparences, provinent d'**andraxol*, forma part del grup de gentilicis romànics en *-ol* (*espanyol*, *carcinol*, *romagnolo*), en tots els quals hi ha una altra nasal; per tant es comprèn que en tots ells *-ol* ve d'ONE, com en molts d'ells està ben documentat (*españoles* HISPANIONES, etcètera). També en *andritxol* hi ha una altra nasal i per tant també és probable que *andritxols* vengui d'un tipus ANDRACIONES.

Ramon Rosselló Vaquer i Jaume Pujol Bover⁵⁸ diuen que «és realment admirable que el topònim presenti fins a 16 variants en menys de cent setanta anys: *Andratx*, *Andrax*, *Andrag*, *Endrag*, *Andraig*, *Andrayg*, *Endrayg*, *Andraix*, *Andrayx*, *Andraitx*, *Andratix*, *Andraixo*, *Andraitg*, *En Rag*, *En Raig*, *En Rayg*».

La forma *Andratx* (que precisament és la correcta) és la primera que surt, 1236, llavors, entre molts, als anys 1247, 1260, 1284, 1300, etc.

Posteriorment, els mateixos autors⁵⁹ afegeixen «*Andrathio*, *Endraig*, *En Drag*, *Endraix*, *Andragio*, *Andraxg*, *Andrays*, *Endrays*, així que el total de variants és de 25 en 260 anys».

58. Ramon ROSSELLÓ VAQUER i Jaume BOVER PUJOL, *Història d'Andratx. Segles XIII i XIV*, I (Palma de Mallorca, Gràfiques Miramar, 1978), p. 216.

59. *Ibid.*, *Segle XV*, II, pp. 178 i 179.